

Asia: VN/19178/2023

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle laiksi verkon välityspalvelujen valvonnasta ja eräksi muiksi laeiksi (DSA:n toimeenpano)

1. Yleistä

Yleistä

Säveltäjien tekijänoikeustoimisto Teosto ry (Teosto) kiittää mahdollisuudesta saada lausua asiassa ja lausuu kunnioittavasti seuraavaa.

Yhdymme Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskuksen (TTVK) lausuntoon ja pyydämme jatkovalmistelussa huomioimaan lisäksi alla olevat tarkemmat huomiomme.

Hallituksen esitysluonnoksella on tarkoitus toimeenpanna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös). Luonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi laki verkon välityspalvelujen valvonnasta sekä muut digipalvelusäädöksen edellyttämät muutokset lainsäädäntöön. Pidämme esitysluonnosta kokonaisuutena hyvin valmisteltuna, perusteltuna ja oikeasuuntaisena.

Musiikin oikeudenhaltijoiden näkökulmasta on olennaista, että lainvalmistelussa on huomioitu se digipalvelusäädöksen johdantokappaleesta 11 ilmenevä keskeinen periaate, ettei digipalvelusäädös vaikuta tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskeviin unionin oikeuden sääntöihin, kuten esimerkiksi DSM-direktiivin 17 artiklaan, joka on Suomessa saatettu voimaan tekijänoikeuslain uudessa 6a-luvussa.

Kannatamme esitystä kumota sähköisen viestinnän palveluista annetussa laissa oleva vastuuvapaussäätely palveluun tallennetusta laittomasta sisällöstä (pykälät 182–184 § ja 187–194 §). Tämä on lainsäädännöllisesti oikea ratkaisu, kun otetaan huomioon, että digipalvelusäädöksen suoraan sovellettavat säännökset verkon välityspalvelun tarjoajien vastuuvapaudesta korvaavat nyt kumottaviksi ehdotetut säädökset.

2. Valvovat viranomaiset ja niille osoitetut valvontatehtävät

Valvovat viranomaiset ja niille osoitetut valvontatehtävät

Esitysluonnoksen mukaisesti koordinaattoriviranomaisen tehtävät osoitettaisiin Liikenne- ja viestintävirastolle, ja muita asetusta valvovia viranomaisia olisivat kuluttaja-asiamies ja tietosuojavaltuutettu niille erikseen osoitettavien asetuksen artiklojen tai artiklakohtien mukaisesti.

Esitys on tältä osin kannatettava. Toimivan valvonnan näkökulmasta on kuitenkin tärkeää, että koordinaattoriviranomaisen, eli tässä tapauksessa Liikenne- ja viestintäviraston toimivalta ja valvontavaltuus on yleinen. Vain siten voidaan varmistaa asetuksen tavoitteen mukaisesti, että myös harmaalla alueella toimivat palvelut tulevat valvonnan piiriin. Ei olisi asetuksen tavoitteiden mukaista, että yksittäinen nykyinen (tai tuleva) palvelu jäisi valvonnan ulkopuolelle toimivaltakysymykseen liittyvien mahdollisten epäselvyyksien vuoksi.

On myös huolehdittava siitä, että suomalaisille valvontaviranomaisille annetaan riittävät resurssit niille osoitettujen tehtävien suorittamiseksi. Tämä tarkoittaa myös resursseja osallistua aktiivisesti viranomaisten kansainväliseen yhteistyöhön. Vain tiiviillä yhteistyöllä EU:n jäsenvaltioiden valvontaviranomaisten välillä voidaan varmistaa asetuksen yhdenmukainen noudattaminen eri jäsenvaltioissa. Erityisesti koordinaattoriviranomaiselle on lisäksi osoitettavat riittävät resurssit tarvittavan IPR-osaamisen varmistamiseksi.

3. Viranomaisten tutkintavaltuudet

Viranomaisten tutkintavaltuudet

Viittaamme tältä osin edellä kohdassa 2 todettuihin huomioihin koskien Liikenne- ja viestintäviraston toimivaltaa. Esityksen perusteluissa olisi syytä vielä täsmentää, että Liikenne- ja viestintävirastolla on toimivalta automaattisesti, mikäli muut viranomaiset katsovat, ettei niillä ole toimivaltuutta.

4. Seuraamukset digipalvelusäädöksen rikkomisesta

Seuraamukset digipalvelusäädöksen rikkomisesta

Esitysluonnoksen porrastettu malli seuraamuksiin vaikuttaa perustellulta. Lähtökohta, jonka mukaisesti viranomaiset toteuttavat valvontaa ensisijaisesti ohjaamalla ja neuvomalla, toissijaisesti määräyksillä, joihin voi tarvittaessa liittyä uhkasakko, ja viimesijaisesti seuraamusmaksuilla vakavammassa rikkomustilanteissa, tai kun rikkomus tai laiminlyönti on jatkuvaa, vaikuttaa tarkoituksenmukaiselta.

Kiinnitämme kuitenkin huomiota siihen, että luonnoksessa näyttäisi jätetyn säätämättä seuraamusmaksu osan asetuksen artiklojen mukaisten velvoitteiden osalta. Näitä ovat artikkelit 9

(määräykset toteuttaa toimia laitonta sisältöä vastaan) ja 10 (määräykset antaa tietoja) välityspalveluille asetettujen velvoitteiden noudattamisen laiminlyönnin varalta. Kyse on asetuksessa välityspalveluille asetetuista tarkkarajaisista velvoitteista, joista on säädetty asetuksen kohdissa 9(1) ja 9(5) sekä 10(1) ja 10(5). Luonnoksessa ei perustella, miksi näiden velvoitteiden osalta ei säädettäisi seuraamusmaksuista. Myös näiden asetuksen mukaisten velvoitteiden laiminlyönnistä tulee säätää seuraamuksista. Tämä tulisi korjata jatkovalmistelussa.

Lisäksi luonnoksessa on todettu (s. 93), ettei seuraamusmaksua esitetä liitettäväksi mm. 30(2) artiklaan. Perusteluna on todettu, että velvoitetta ei tältä osin olisi ilmaistu riittävän tarkasti, tai se sisältäisi laadullisia tai avoimia kriteerejä menettelylle. Olemme tältä osin eri mieltä.

Artiklan 30(2) velvoitteessa on kyse elinkeinonharjoittajan jäljitettävyyden vaatimuksesta (Know Your Business Customer). Tämä on asetuksen tavoitteiden kannalta merkittävä velvoite, jolla varmistetaan, että kuluttajat saavat tietää, minkä elinkeinonharjoittajan kanssa he ovat tekemässä etäsopimusta. Säännöksellä varmistetaan myös se, että väärinkäytöstilanteessa elinkeinonharjoittaja on jäljitettävissä.

Kyseinen verkkoalustoille asetettu velvoite on tärkeä. Velvoite on myös riittävän tarkasti määritelty, jotta siihen voidaan liittää seuraamusmaksu. Mitään estettä ei pitäisi olla sille, että verkkoalusta luo selkeän ja tehokkaan, julkisiin viranomaislähteisiin perustuvan prosessin, jota noudattamalla se voi arvioida saamiensa tietojen luotettavuutta ja riittävyyttä. Tämä parantaa ja edesauttaa merkittävästi kuluttajien luottamusta ja oikeusturvaa suhteessa elinkeinonharjoittajiin. Myös artiklaan 30(2) tulisi jatkovalmistelussa liittää seuraamusmaksu.

5. Liikenne- ja viestintäviraston seuraamuskollegio

Liikenne- ja viestintäviraston seuraamuskollegio

Teostolla ei ole tältä osin huomioita.

6. Muut asiat

Muut asiat

Teostolla ei ole muita huomioita.

Salminen Risto
Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry

Härmänmaa Antti
Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry